

Περιγράφουμε ένα δημόσιο χώρο

Πρόκειται για μια εισαγωγική δραστηριότητα που παραπέμπει σε δυο από τις πιο καθοριστικές παραμέτρους της οπτικοακουστικής έκφρασης και συγκεκριμένα το κάδρο και την παράθεση των εικόνων. Ακόμη αναδεικνύει την έννοια της καταγραφής και την αναπόφευκτη υποκειμενικότητα που διέπει κάθε οπτική καταγραφή χώρου, καθώς μια τέτοια καταγραφή πάντοτε εκφράζει μια προσωπική ματιά που προκύπτει από τις επιλογές του δημιουργού. Γενικότερα, η δραστηριότητα αυτή συμβάλλει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων συλλογικότητας και επικοινωνίας μεταξύ των μελών μιας ομάδας που παράγει ένα συλλογικό προϊόν.

Ανάγκες εξοπλισμού: Θα χρειαστούν, μια απλή φωτογραφική κάμερα ή τάμπλετ/κινητό για κάθε ομάδα, ένα λάπτοπ για να μονταριστεί η παρουσίαση κάθε ομάδας και ένας βιντεοπροβολέας για την προβολή των τελικών παρουσιάσεων. Ένας έγχρωμος εκτυπωτής θα ήταν χρήσιμος αν οι φωτο-περιγραφές τυπωθούν και εκτεθούν σε τοίχο.

Η διαδικασία βήμα προς βήμα: η ομάδα χωρίζεται σε μικρότερες ομάδες και όλοι μελετούν τη συνοπτική εισαγωγή για τα **κάδρα και τα πλάνα* σε ένα οπτικοακουστικό κείμενο**. Αυτός ο πολύ απλός κώδικας κάδρων για φωτογραφική καταγραφή μπορεί να αξιοποιείται από τους μαθητές κάθε φορά που επισκέπτονται χώρους, μνημεία κ.λπ. Η ομάδα μπορεί να χωρίζεται σε πολλές, μικρές ομάδες των 3-4 μελών και κάθε μικρή ομάδα να αναλαμβάνει να επιλέξει και να τραβήξει **δύο γενικά, δύο μεσαία και πέντε κοντινά κάδρα** του χώρου που επισκέπτονται.

Οι μαθητές σχηματίζουν μικρές ομάδες 3-4 παιδιών και ο εκπαιδευτικός εξηγεί το αντικείμενο και τους κανόνες της δραστηριότητας. Στη συνέχεια, τα μέλη κάθε ομάδας συνεργάζονται προκειμένου η ομάδα τους να παραδώσει **ένα** τελικό αποτέλεσμα (και όχι ένα "πακέτο" ατομικών εργασιών). Η διαδικασία για τις περισσότερες επιμέρους συλλογικές δραστηριότητες προβλέπει:

- Ατομική επεξεργασία ή απλές προτάσεις από κάθε μέλος της ομάδας ως πρώτη απάντηση στο ερώτημα "Τι να τραβήξουμε;" (καταιγισμός ιδεών). Σε εξασκημένες ομάδες αυτό το βήμα θα μπορούσε να προβλέπει και πρόχειρες λήψεις από κάθε μέλος της ομάδας.
- Συζήτηση πάνω στις ατομικές επεξεργασίες και ανάλογη επιχειρηματολογία-διαπραγμάτευση μεταξύ των μελών της ομάδας ώστε να σχεδιαστεί η συλλογική καταγραφή που θα εκπροσωπήσει την ομάδα ("Τι θα τραβήξουμε τελικά;" ενδεικτικό παράδειγμα παρακάτω): "Σε μια πλατεία, άραγε θα επιλέξουμε να τονίσουμε κάποια σκουπίδια που βρέθηκαν σε μια γωνιά ή κάποια ωραία λουλούδια σ' ένα παρτέρι ή κάποιο ξεχαρβαλωμένο παγκάκι;" Όπως είναι φυσικό, κάθε ομάδα θα κάνει τις δικές της επιλογές.
- Συλλογική φωτογράφιση σύμφωνα με το σχέδιο που αποφασίστηκε. Η εργασία που ανατέθηκε είναι: περιγραφή ενός συγκεκριμένου δημόσιου χώρου με **δύο γενικά, δύο μεσαία και πέντε κοντινά κάδρα**. Ενδέχεται να χρειαστούν κάμποσες εναλλακτικές λήψεις για καθεμία από τις εικόνες που τελικά θα χρησιμοποιηθούν για την τελική οπτική περιγραφή κάθε ομάδας.

- Αργότερα, πίσω στο χώρο εργασίας, τα μέλη κάθε μικρής ομάδας θα αποφασίσουν για τη σειρά των τελικών φωτογραφιών και -κατά την κρίση τους- ίσως προσθέσουν λεζάντες ώστε να εκφράσουν τη δική τους αντίληψη για την περιοχή που περιγράφουν. Για να καταλήξουν στην τελική τους παρουσίαση, τα μέλη κάθε μικρής ομάδας θα πρέπει να επιχειρηματολογήσουν σχετικά με την επιλογή των πιο επιτυχημένων φωτογραφιών, τη σειρά παρουσίασης, το περιεχόμενο κάθε πιθανής λεζάντας καθώς και για τον τρόπο παρουσίασης (προβολή των φωτογραφιών διαδοχικά σε κάποιο είδος PPT ή εκτύπωσή τους με γραπτές λεζάντες και έκθεση των παρουσιάσεων σε κάποιο τοίχο).
- Παρουσίαση του τελικού προϊόντος κάθε ομάδας προς όλες τις ομάδες και συζήτηση, με έμφαση στις τυχόν διαφορές και ομοιότητες που προκύπτουν μεταξύ των ομάδων. Ιδιαίτερα ενδιαφέρει η επισήμανση διαφορετικών οπτικών που ενδεχομένως εκφράστηκαν.
- Αξιολόγηση κάθε ομάδας από τις υπόλοιπες ομάδες, με κριτήρια που έχουν εξαρχής συμφωνηθεί (π.χ. σαφήνεια, πρωτοτυπία, σφαιρικότητα απόψεων, διατύπωση συμπερασμάτων, διατύπωση προτάσεων κ.λπ.)

Πέρα από την οπτικοακουστική συνείδηση που καλλιεργεί η δραστηριότητα αυτή, γίνεται και προσπάθεια να διαχέεται συνείδηση των πολλών διαφορετικών οπτικών που μπορούν να προκύψουν αντιμετωπίζοντας το ίδιο θέμα καθώς και η συνείδηση της αξίας και των κινδύνων της διαμεσολάβησης. Εναλλακτικά, οι συμμετέχοντες, ως μεγάλη ομάδα, θα μπορούσαν να συγκεντρώσουν όλα τα γενικά, τα μεσαία και τα κοντινά των μικρών ομάδων και μετά, να αποφασίσουν συλλογικά για μια νέα παρουσίαση της επίσκεψής τους διαλέγοντας δύο γενικά, δύο μεσαία και πέντε κοντινά κάδρα που να εκφράζουν την καταγραφή του χώρου συνολικά. Μια τέτοια παρουσίαση θα μπορούσε να συνοδεύεται από ήχους όπως: επιτόπου ηχογραφημένους ήχους, μουσική, σχόλιο (σπηκάζ) κ.λπ.

Λοιπόν! έχουμε και λέμε:

- η κρήνη και το πάρκο σε γενικό
- κοντινό του νερού στην κρήνη
- οι παππούδες στο παγκάκι σε μεσαίο
- το εκκλησάκι στο βάθος σε γενικό

Επισημάνσεις για τους εκπαιδευτές:

Αποτελεί θεμελιώδη παιδαγωγική επιλογή η παράλληλη εργασία μικρών ομάδων πάνω στο ίδιο θέμα, π.χ. μικρές ομάδες καταγράφουν έναν χώρο (πλατεία, λαϊκή αγορά, μνημείο κ.λπ.). Από τη δραστηριότητα

αυτή αναδεικνύεται η ποικιλία των διαφορετικών απόψεων-οπτικών που μπορούν να προκύψουν από ένα κοινό για όλους θέμα.

Η διαμεσολάβηση αποτελεί κορυφαίο χαρακτηριστικό της κοινωνικής οργάνωσης και του πολιτισμού μας. Η εκπαίδευση, στο σύνολό της, αποτελεί τη διαμεσολαβημένη σχέση μας με τη γνώση, η τέχνη αποτελεί έκφραση του καλλιτέχνη-διαμεσολαβητή που μας καλεί να αντικρίσουμε τον κόσμο μέσα από τη δική του ματιά, η άσκηση πολιτικής βασίζεται στην εκπροσώπησή μας από διαμεσολαβητές-πολιτικούς στα κέντρα λήψης αποφάσεων ενώ η ενημέρωση προϋποθέτει τη μερική, έστω, αποδοχή ενός δημοσιογράφου-διαμεσολαβητή που ερευνά, παρατηρεί και κρίνει "για λογαριασμό μας". Η λειτουργία της διαμεσολάβησης -προκειμένου να ενημερωθούμε για κάτι- αφενός στηρίζεται στην εμπιστοσύνη μας προς όποιον επιλέξαμε ως εκπρόσωπό μας, αφετέρου όμως προϋποθέτει την κριτική μας εγρήγορση ώστε συνεχώς να "θυμόμαστε" ότι η προσωπική οπτική του διαμεσολαβητή, ενώ συμβάλλει στη δική μας κατανόηση της πραγματικότητας που μας περιβάλλει, ταυτόχρονα αποτελεί μια επιλεκτική όψη αυτής της πραγματικότητας.

Η έκδοση δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου: [EMELS](#).

Το κείμενο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

*κάδρα και πλάνα <https://milpeer.eu/documents/387/>